

№ 293.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Herona M.
Wt. św. Wiktorii P.
Śr. Wigilia, św. Irminy.
Czw. NARODZ. CHR. P.
Piąt. św. SZCZEPANA.
Sob. św. Jana Ap.
Niedz. św. Młodzianków,
~~~~~
Wschód słońca godz. 8 m. 10
Zachód słońca godz. 5 m. 45
Dług dnia godz. 7 m. 35
Ciepłota dnia godz. 9 m. 10

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40.
Półrocznie „ 5 „ 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi
ul. Przejazd № 8,
Telefonu № 595

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 22 grudnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierz, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-cj po południu

CENY OGŁOSZEN: Nadstawane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekst: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przeddzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

THISBE FARFUM
ULTRA-PERSISTANT
PARIS ED. PINAUD

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przy chodnich. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11½—1½, w południe i 7½—8½, wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12½—1½, po połud.) Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 413

4155 System Taylora

Talykrom

zaoszczędza dużo czasu, dużo pieniędzy. Gener. przedstawiciel Inż. Ciecchanowski i Skonieczny.

Kapucyńska 5, tel. 241-40.

Warszawskie Towarzystwo Akcyjne
Handlu Towarami Aptecznymi

dawniej

ZJEDNOCZENI APTEKARZE I

Ludwik Spiess i Syn Piotrkowska 107

poleca nowe gatunki perfum i kosmetyków firm krajowych i zagranicznych jak: Coty; Schwarzhohse, Houbigant, Gellé Frères, Gabilla, D'Orsay, Jones Delletrez, Silko, Eusier. 4263

W każdym gospodarstwie i w każdej chwili można mieć piwo doskonałe, tak pełne i smaczne jaknajświeższe z antalka. Wyśmienite do ostatniej kropli.

Główny skład piwa Tow. Akc. Browar. Parowych

Haberbusch & Schiele

Łódź, Przejazd № 75, tel. 14-33.

POLECA ZNANE PIWA:

Pilzeńskie:

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.60 kop.
" 10 " " " 3.20 "

KULMBACHSKIE:

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.70 kop.
" 10 " " " 3.40 "

z dostawą do prywatnych domów bez zastawu,

W Pabianicach obstalunki przyjmuje restauracja W-go Pana Hegenbardta. Reprezentant na Łódź i okolice

Edward Lorentz.

4275

Najtańszy i najlepszy
podarek
Gwiazdkowy

to książki w księgarni Gebethnera i Wolffa
w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 87 4297

Wspomnienie.

Bywało z nią,
Gdy gwiazdki skrzę.
Gdy noc roztoczy czary —
Z jej mokrych ust
(Też miałem gust!)
Sączyłem ach! nektary!..
I śniłem cud,
Żem spijał miód.
Żem nim odurzał duszę..
Dzisiaj gorzyc mam,
Gdym został sam
I skarżyć wkrąg się muszę...
Dzień w dzień, noc w noc
Jam wielką moc
Chciał czerpać z tego źródła —
Dzisiaj „miodu ul“
To w krzyżu ból
I nogi niby szczydła!..
Dzisiaj wiosny woń
To drżąca dłoń,
Którą rumanek parzę...
Dzisiaj marzeń szczyt
To sen!.. Cyt... Cyt...
Nie spłoszcie — o nim marzę!..
Dzisiaj aby ten
Mógł nadejść sen
„Jej“ usta niepotrzebne...
Szustowa tyk
Usypia w mig
I zsyła sny podniebne...
On daje moc
Dzień — w dzień, noc w noc,
On moją młodzi duszę,
I słodycz mam,
Choć jestem sam
I skarżyć się nie muszę.

3865

Drobny handel.

Z przyjemnością stwierdzić należy, że rozwój handlu rodzimego czyni coraz większe postępy i pora już wielka, by wprowadzić w życie część z wielu projektów, powziętych w różnych kołach naszego społeczeństwa.

Obecne zaczątki handlu polskiego powstają z inicjatywy energiczniejszych jednostek, które na nowem polu pracy spotykają wielkie trudności, pochłaniające im dużo energii, czasu i pieniędzy, i poczynania te stanowią, bądź co bądź, ryzyko, wobec braku należytych wskazówek i organizacji handlowej u nas.

SKŁAD APTECZNY
B-ci Popławskich

ul. Rzgowska 7, Telefonu 25-25,

poleca na święta: ocet stołowy, gorczycę w proszkach, oliwę nicejską, wanilę, złoto i srebro do orzechów, oraz perfumeryę i kosmetykę w wielkim wyborze, 4376

Zmuszeni są chwycić się handlu ludzie częstokroć nie mający należytego przygotowania i można przewidywać, że pewien i to spory procent początkujących kupców spotka rozczarowanie, wskutek braku odpowiedniej pomocy, a przy tem: bardzo często i dostatecznego kapitału.

A że straty jednostek zubożają zarazem i majątek narodowy, obowiązkiem więc jest społecznym i narodowym zapobiedz stratom i zaoszczędzić kapitał i pracę.

Tego oczywiście dokonać może tylko zrzeszenie.

Wiemy o projekcie zrzeszenia Stowarzyszeń spożywczych i kupców drobnych w związek hurtowy, z jednoczesną organizacją biura rachunkowego dla nich.

Myśl bezsprzecznie piękna i obecnie najwyższy czas urzeczywistnienia jej.

Wykonanie przedsięwzięcia tego będzie tem łatwiejsze, że posiadamy już Warszawski Związek stowarzyszeń spożywczych, jest więc na czem się wzorować, a istniejąca przy Związku hurtownia nie usunie się napewno od współpracy.

Co do samych Stowarzyszeń spożywczych w Łodzi, praca ta już rozpoczęta, ale więcej za to pracy wymagać będzie zorganizowanie i przyłączenie do hurtowni drobnych kupców.

Praca unarodowienia handlu jest dla nas tak pilną, że różnicowanie kooperatyw i kupców w tym wypadku ma mniej doniosłe znaczenie i możnaby je odłożyć na później.

Biuro rachunkowe, jakkolwiek może być przez niektórych niechętnie przyjętem, odda znaczne usługi i kooperatywom i drobnym kupcom.

Wpływie przedewszystkiem na racjonalne i solidne prowadzenie handlu, a kontrola; w ten sposób rozciągnięta, wzbudzi zaufanie kapitału do handlu drobnego, co znacznie ułatwi kredyt. Jednocześnie hurtownia i biuro rachunkowe, przy skojarzonej pracy, wpłyną korzystnie na uregulowanie konkurencji, co pozwoli na umiejętnie i celowe rozłożenie pracy i zabezpieczy od strat w kapitale.

Uregulowanie hurtu i sklepikarstwa ułatwi pracę nad zorganizowaniem kramarstwa i handlu domokrażnego, co, jak wiemy, jest również ważnym czynnikiem w życiu wielkomięjskiem.

Wszystkie te sprawy są i ważne i pilne, powstaje więc pytanie, kto ma się jać tej pracy.

Oczywiście, że pożądanem byłoby w zasadzie, żeby to wykonało stowarzyszenie, ad hoc dla tego założone, ale takiego na razie nie mamy i gdybyśmy nawet mieli gotową zatwierdzo-

Teatr Polski

CEGIELNIANA 63.

W czwartek po poł. „Zły duch”. W piątek po poł. „Zaczarowane koło”.
W czwartek wiecz. „Krakowiaczy i Górale”. W piątek wiecz. „Orle”.
W sobotę po poł. „Zły duch”. W sobotę wiecz. Krakowiaczy i Górale.
W niedzielę po poł. Ogniem i mieczem. W niedzielę wiecz. ORLE.

na ustawę, to zbyt wiele czasu upłynie, zanim ono się zorganizuje, a jeszcze więcej, zanim zdobędzie potrzebne zaufanie w sferach drobnych kupców.

Przecież myśl to nie nowa i już były czynione starania i podobno wzywano sklepikarzy na zebrania w celu porozumienia się, ale przybyła zbyt mała ich liczba.

Dobry pomysł rzucił p. S. Łapiński w nr. 267 „Rozwoju”, że sprawą tą winna się zająć Resursa rzemieślnicza i jakkolwiek w nr. 275 „Rozwoju” p. St. Łapiński swój projekt cofnął, obstawałbym jednak przy nim dlatego, że żadne z istniejących stowarzyszeń nie ma w tych sferach tylu i takich stosunków, a zatem i wpływów, co Resursa; a że to jest towarzystwo żywotne i dzielne, dowiodło tego przez krótki czas swego istnienia.

Więc jest nadzieja, że sprawę tę szybko i z powodzeniem załatwi, przecież jest to dotychczas jedyna u nas organizacja mieszczaństwa polskiego.

Nie przesądzając bynajmniej kwestyi, że sekcja drobnego handlu (cech kupiecki) w Resursie może w bardzo krótkim czasie oddzielić się w zupełnie odrębną organizację, twierdząc, że pierwsze kroki dla tej sprawy przy pomocy Resursy rzemieślniczej rokuja najlepsze powodzenie.

Nota Grey'a

co do Albanii i wysp Egejskich.

Anglia rzuciła śmiały projekt trwałego zakończenia wicherzeń bałkańskich. „Trwałego” — oczywiście na pewien czas, ale w razie ogólnej zgody w Europie na projekt ten nic — na razie przynajmniej — nie zakłóci pokoju.

Inna sprawa jednak — czy projekt angielski nie rzuci zarzewia odrazu — ale i w tym kierunku zabezpieczono się ze strony trójporozumienia przez demonstracyjne skupienie potęgi morskiej francusko-angielskiej na wschodnich obszarach morza Śródziemnego.

Projekt dzieli się na trzy części.

Pierwsza z nich dotyczy Epiru, ale nie zawiera nic ponad przypomnienie prac komisji rozgraniczającej Albanię od Grecji oraz życzenia, aby Grecja wycofała swe wojska stamtąd najpóźniej w końcu stycznia. Jeżeli zważymy że Grecja zobowiązywała się do uczynienia tego jeszcze w końcu grudnia, to nabędziemy przekonania, że nota angielska posłuży tylko rządowi ateńskiemu do zyskania na czasie, co trójprzymierzu nie może być na rękę.

Druga część noty dotyczy wysp egejskich, zajętych przez greków i staje na stanowisku konferencji londyńskiej. Ustępstwa, poczynione przez Grecję w sprawie Epiru, znajdują swą komplementację w wyspach. Wszystkie okupowane wyspy, z wyjątkiem Imbrosu i Tenedosu, przejdą do Grecji, która nie zrzeknie się — jak chciano pierwotnie — Chiosu i Mityleny, zobowiąże się tylko do niefortyfikowania ich, do niezakładania tam stacji dla floty, oraz do nieprzepuszczania kontrabandy z łądu Azji Mniejszej.

Wyspy — zajęte przez Włochy — i to jest najdrażliwszy punkt projektu — mają przejść w posiadanie Turcji, o ile ta wypełni warunki pokoju w Lozannie. Wyspy te mają otrzymać rząd samorządu pod zwierzchnictwem sułtana.

Trójprzymierze, jak się zdaje, nie było przygotowane na te nagle mu podyktowane warunki angielskie, przyjęte już podobno także przez Francję i Rosję.

Jak się dowiaduje „Echo de Paris”, największe trudności z łatwo zrozumiałego powodu (nie chcą opuścić wysp, na których się zagospodarowały na dobre) grożą ze strony Włoch. Rząd rzymski w przygotowanej odpowiedzi oczywiście o niechęci swej co do oddania Turcji zawojowanych wysp nie wspomni, ale da za to inną przystę: aby do Turcy również przeszły wyspy,

KRAWATY WIEDENSKIE i KRAJOWE

niezrównany wybór najmodniejsze kolory: desenie poleca

M. KOŁODZIEJSKI

3 ŚW. ANDRZEJA 3.

które zajęła Grecja i które początkowo miała zwrócić: Chios i Mitylene.

Rzecz prosta że to wywoła znów silne protesty Grecji. Venizelos jeszcze na konferencji londyńskiej oświadczył, że Grecja prędzej się zrzeknie całego archipelagu, niż tych dwóch wielkich wysp.

Wydawnictwa gwiazdkowe.

Otrzymałmy dwie książki, wydane nakładem firmy księgarni Wincentego Jakowickiego. Jedna, w dużym formacie, nosi tytuł „Córka Wodnicy”, druga mniejsza, „Dar grenadyerów” jest opowiadaniem A. Pinon'a.

„Córka Wodnicy” należy do powieści fantastycznych, w której za myśl przewodnią wzięta autorka wykazanie bezkrytyczności tłumy, zwłaszcza w chwilach popłochu i wielką potęgę świadomej siebie ofiarności jednostek. Baśń tę napisała Bronisława Ostrowska, zdobyła Halinka Ostrowska. Jeżeli rysunki były robione w tym celu, aby wykazać postępy w 12 roku życia rysującej Halinki, to przyznać trzeba, że zdolności są tu pewne i mogą się rozwinąć; jeżeli zaś miały one służyć za ilustrację książki, były stanowczo za słabe.

Książeczka A. Pinon'a składa się z kilku powiastek osobnych i zawiera dużo uczucia i pięknych myśli. Starcie młodzieży francuskiej, bawiącej się w dwa obozy, francuzów i prusaków, uczy przede wszystkim miłości do ojczyzny, a „Pojednani” jest opowiadaniem o nauczycielu Hanickim, który swą dobrocią zniewolił uczni do wielkiego dla siebie szacunku.

Howe kasy chorych.

W fabryce manufaktury wełnianej M. A. Wienera (Cegielniana 86), dokonano wyboru pełnomocników dla opracowania ustawy nowej kasy chorych, która obejmować będzie 793 robotników i 16 oficyalistów. — W fabryce towarów bawełnianych Franciszka Ramischa (Piotrkowska 140) opracowano ustawę kasy chorych i przesłano ją do zatwierdzenia. W fabryce Braci Dobranickich (Cegielniana 89), zatrudniającej 245 robotników, opracowano nową ustawę kasy chorych.

Dokonano wyboru pełnomocników do opracowania ustawy kasy chorych w fabrykach: wyrobów wełnianych Jakóba Szmulowicza (Piotrkowska 80) zatrudniającej 402 robotników; wyrobów wełnianych Jakóba Kestenberg (Nowo Targowa 22), zatrudniającej 590 robotników i w fabryce Silberblata i Syna (Średnia 126).

W fabryce widzewskiej manufaktury nicianej, zatrudniającej 852 robotników, istnieje kasa chorych, utrzymywana przez samych robotników. Opracowaną nową ustawę kasy chorych inspekcja fabryczna zatwierdziła, lecz następnie wskutek niewyjaśnionych przyczyn kilkakrotnie zwoływane zebrania robotników, celem dokonania wyboru członków, do skutku nie doszły.

W fabryce Heinza i Kunitzera administracja fabryki odkłada założenie kasy chorych do roku przyszłego.

Inspekcja fabryczna przystępuje do założenia kas chorych w fabrykach wyrobów wełnianych Hirszberga i Birnbauma (Wodna 16), za-

trudniającej 400 robotników; oraz Bera Waksa (Juliusza 9).

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Tomistawa. Jutro Drogołira.

„GWIAZDKA”. Jutro „Gwiazdka” w Przytułku dla starców i kalek (Dzielnia 52) o g. 5 pp.

— Jutro „Gwiazdka” w Ochronie bałuckiej (Bałuty, ul. Fajfira nr. 7) o g. 5 pp.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) Kary na wójtów. Wobec licznych skarg na zbyt wysokie kary pieniężne, nakładane przez naczelników powiatów na członków zarządów gminnych, ministerium spraw wewnętrznych zawiadomiło okólnikiem gubernatorów, że wójt i pełnomocnicy gmin mogą być karani przez naczelników powiatów aresztem tylko do 7 dni. Kary te, mogą być skarżone do gubernatorów w terminie siedmiodniowym.

(e) Memoryał fabrykantów łódzkich. Onegdaj ukończone zostało opracowanie memoryału fabrykantów łódzkich w sprawie przeniesienia władz gubernialnych z Piotrkowa do Łodzi.

Memoryał ten ma być w najbliższej przyszłości przedstawiony na posiedzeniu połączonych departamentów ministerium spraw wewnętrznych w Petersburgu, na które z ramienia fabrykantów delegowany został radny miejski i przemysłowiec miejscowy p. Eisert.

Dane, zamieszczone w memoryale, przedstawiają bardzo ciekawy i bogaty materiał, nieznanym dotąd w historii Łodzi, a wydobyty z różnych dokumentów archiwalnych, znajdujących się na miejscu i w Piotrkowie.

Pierwsza część memoryału obejmuje historię powstania m. Łodzi, oraz jej przywileje, nadane w celu poparcia przemysłu krajowego, druga statystyczne dane, dotyczące rozwoju i wzrostu miasta jego przemysłu i obszaru; trzecia — wykaz podatków opłaconych przez przemysł i handel łódzki; wreszcie ostatnia część cały szereg motywów, wywołujących konieczność przeniesienia władz gubernialnych z Piotrkowa do Łodzi.

Memoryał obejmuje cztery bite arkusze.

(a) Zawieszenie wypłat. Zawiesiły wypłaty następujące firmy manufakturowe w Cesarstwie: w Permie „Dom Handlowy Beklemiszew i Przybyłków”, pasywa wynoszą 300,000 rb.; w Charkowie — „Michał Trunin”, pasywa obliczają na 200,000 rb.; w Rostowie nad Donem — „Sidor Czertow” pasywa sięgają 250,000 rb.; w Ardżanie — „Mirchamidow”; pasywa wynoszą 225 tysięcy rubli.

(a) Z fabryk. W fabryce Braci Kochańskich przy ulicy Widzewskiej № 157, w ubiegłą sobotę wszyscy robotnicy, porozumiewszy się z administracją, przystąpili do pracy po dziesięciodniowym strajku.

(a) Nowa komisja szkolna. Na odbytem w ubiegłą sobotę, w lokalu przy ulicy Zachodniej № 20 zebraniu przedstawicieli wszystkich partii żydowskich w Łodzi, postanowiono zorganizować opiekę nad szkołami elementarnymi w postaci żydowskiej komisji szkolnej, na wzór istniejących komisji polskiej i niemieckiej. Komisja ta ustanowi rozkład składek według określonej normy.

(a) Ze szkół miejskich. Naczelnik dyrekcji naukowej zamianował p. Aleksandrę Figurską nauczycielką robotek ręcznych w szkole elementarnej miejskiej nr. 19 z pensją rb. 150 rocznie.

(a) Ferie świąteczne w tutejszych szkołach handlowych rozpoczynają się dziś po południu i trwać będą do 15 stycznia r. p.

(x) Pasterka. W kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny na Starem Mieście Pasterka odbędzie się w środę o północy.

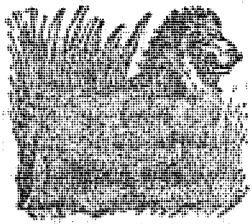
(x) Nabożeństwo żałobne. Proboszcz parafii Wniebowzięcia N. M. P. na Starem Mieście zaprasza na nabożeństwo żałobne za duszą ś. p. Stanisława Laferskiego, długoletniego organisty

Olbrzymi Zwierzyniec PIOTRKOWSKA 117.

Otwarty codziennie od godz. 10-ej z rana.

Olbrzymia ilość morskich i lądowych okazów.

Jeszcze tylko przez kilka dni demonstrowany będzie (Orang-Utang) Leśny oślowiek, został bowiem sprzedany do Londyńskiego parku Zoologicznego za piętnaście tysięcy rubli. Karmienie zwierząt o godzinie 9-ej wieczorem. 4578

Towarzystwo Akcyjne Browaru Parowego

SS-rów K. Anstadt

Telefon № 14. Srednia 34. Telefon № 14.

Poleca znane i cenione swe piwa:

Pilzeńskie, Monachijskie i Bawarskie

jak również specjalnie wypuszczone na święta Bożego Narodzenia 4295

piwo Salonowe.

Katarzyna Bednarz zagubiła paszport, wyd. z gm. Pokrzenica gub. Radomska. 12005-3-2

Maryanna Glej zagubiła kartę wyd. z fabr. Ramischa. 12018

Stanisław Milewski zagubił portfel i paszport, wyd. z gm. Lipiny, pow. Brzezińskiego. 12030-3-1

Stanisław Suwalski zagubił książeczkę oszczędnościową, wydania z Tow. wzajemn. kredytu łódzkich przemysłowców za nr. 24711. 11932-3-3

Szrojma Rotaper zagubiła paszport, wyd. z gm. Piaskowice gub. Kaliskiej pow. Łęczyckiego oraz książeczką dorozkarską. 12017-3-1

Skradziono paszport austriacki wyd. ze starostwa Krakowskiego na imię Stanisława Chlewickiego. 11942-3-3

Zaginęła świadectwo zaliczenia we za nr. 72656 na sumę 40 rub. 81 kop. frakt za nr. 578898 od 26/9 1913 r. przybyły Łódź Fabryczna na st. Zwinigrodki M. Białostockiej. 12019-3-1

Zaginęł weksel na 150 rb. wystawiony przez Józefa Grabara na zlecenie Antoniego Rędzikowskiego płatny 15 stycznia 1914 r. Ostrzega się przed nabyciem. Znalezca oddać zechce w Rudzie Pabianickiej w domu Adama Jagodzińskiego. 11872-2-2

Zaginęła karta od paszportu, na imię Józefy Skowronskiej wyd. z fabr. Adama Ossera. 11978-3-2

Zygmunt Mendasik zagubił paszport, za nr. 231 wyd. z gm. Wozniki gub. Piotrkowskiej. 12051-3-1

Buchalteryi

arytmet. handl. korespondencyj uczy gruntownie naucz. W. Wodzyński, zatwierdzony przez Władze Naukowe. Wykład w polskim, rosyjskim, niemieckim. Ul. Widzewska 42, m. 3, I p. Godziny przyjęć: poniedziałek i czwartek od 6 i pół do 7 i pół wiecz. wtorek i środa od 7 do 8 wiecz.

RYBY

żywe i ściąte poleca mleczarnia 4292

GIEMZÓW ul. Andrzejka № 11.

Jedwabny kotik

gładki i w deseni, bardzo tania do sprzedania u Guralskiego, Zachodnia № 62, parter, mieszkanie 7. 4227

Sprostowanie.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości (Lombard Akcyjny) Oddziały Łódzkie: I przy ul. Zachodniej Nr. 31 i II przy ul. Pasaż Meyera Nr. 11 zawiadamiają, iż w wykazie numerów zastawów podlegających sprzedaży w dniu 10 stycznia 1914 r. (28 grudnia 1913 r.) zamieszczonym w Nr. 290 „Rozwoju” z dnia 18 b. m. następujące numery zostały przepuszczone: w Oddziale I: 37472, 39903, 70215, 71203, 71994, 74378, 75076, 75729, 78057, 80355, 80668, 80697,

245508	245617	245732	245812	245859
533	658	732	820	860
578	681	761	825	873
611	694	764	851	874
616	710	766	858	880
		776		907

w Oddziale II przepuszczono Nr. Nr. 147604, 148009, 148097,

194304	194451	194473	194504	194790
368	452	474	569	793
394	468	504	581	816
420	469	508	584	877
448	470	514	593	878
449	471	526	670	998
450	472	563	747	

211856, 222165, 222799 — co się niniejszym prostuje.

PRZECZYTAJCIE — NIE MIJAJCIE !!

Musztarda w każdym domu potrzebna jest do stołu, więc czy w domu czy w traktynie, barze, knajpcie lub cukierni, dobrą więc musztardę bierzcie, bo jest zdrowa, smaczna, wierzcie, a choć się konkurent sroży, że dzisiaj cały świat Boży, Musztardę ma uznać raczyli, i wielkim wzięciem ją odznaczyl. Fabryka wyrobu tego Miodowa 3, Warszawa K. Kaczorowski. Musztardy stoików niezliczony lik. Przyjmie w Łodzi przedstawiciel p. A. Chatupnik, Łódź, Drenowska 60. 4225

Skład win 1839

M. D. OKOJEWY

Dzielna № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zastawiane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdził świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane. Wino żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWY, Dzielna № 11. OLWA do 1 ampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

Kiosk przy kościele Św. Stanisława Kostki, poleca: obrazy, krzyże, figury, lichtarze, lampki, świece, książki do nabożeństwa różnego gatunku, ceny umiarkowane.

z poważaniem T. Opleczyński. 4246

Bajecznie tanio

Spodnie w wielkim wyborze 7.50 4.50 2.90

Kamizelki fantazyjne 3.90 2.90 1.90

Jubki zimowe nadwycieczaj tanio 7.90

Jubki futrzane 14.50

Kamizelki 6.75

Schmechel & Rosner

Piotrkowska 100. 4259

1461.

Dyrekcya

TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIASTA ŁODZI.

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że tabela wylosowanych do umorzenia w dniu 17 grudnia r. b., listów zastawnych Towarzystwa wszystkich seryj, wyszła z druku i takową osobą interesowaną mogą otrzymywać bezpłatnie w Biurze Dyrekcyj. 4293

Łódź, dnia 20 Grudnia 1913 r.

Lombard akcyjny

przy ulicy Pasaż-Meyera № 11 będzie załatwiał interesantów dnia 24 Grudnia r. b. tylko do godziny 12 w południe. 4374

J. JAKUBIEC

ZAWADZKA Nr. 34.

Poleca Sz. Klienteli najnowszych fasonów, jak również przyjmuje wszelką robotę w zakresie szewstwa wchodzącą. Ceny przystępne. 4338

OBUWIE

Skład Materiałów Piśmiennych MARYI STRZELECKIEJ Zielona № 15, telefon 23-53.

poleca na gwiazdkę wielki wybór gier, albumów, teczek, notesów i wiele innych przedmiotów stosownych na podarki. 4005

OKAZYJNIE!

Wypredają na Gwiazdkę wielkie portyery za połowę ceny.
Wólczńska 27 m. 3,
przy Zielonej. 4540

Dr. Jelnicki

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9—12 i 5—8, pa-
nie 4—5. 1182

D. Mittelstaedt

Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6
pół. po poł. w niedzielę i święta:
tylko rano od 8—10

Przechodząc ulicą Zieloną do
Pańskiej dnia 19 grudnia około
6-ej wieczorem zgubiono
damską torebkę, w której były:
dwa weksle po 100 rb., dwa kwity
lombardowe i różne dowody.
Zastrzeżenie zrobione, łaskawego
znalazcę uprasza się o oddanie
za nagrodą, Karolewska № 36,
sklep, 4364

AKUSZERKA

A. LELEWSKA
ulica Główna № 42
przyjmuje Panie na czas słabości.
Gdzieś porad, niezamownym
ustępstwa. Dyskrecya zapewnio-
na. 4334

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-82
choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł

W środę, 17 grudnia o 7 wiecz.
zgubiono portfel czarny, skórzany,
w którym oprócz pieniędzy
znajdowały się różne notatki,
bilety wizytowe, oraz paszport,
wydany przez komisarza 7 cyr-
kułu policji Warszawskiej, na
imię Wacława Sokolewicz, a
także weksel na rb. 50, podpisa-
ny in blanco przez Mateusza
Domżala i weksel na rb. 30,
płatny 15 października r. b., pod-
pisany przez Antoniego Biernackiego.
Ostrzega się przed naby-
ciem powyższych weksli, a zna-
lazcę uprasza się o zwrócenie
portfela do apteki, Przejazd 19.

Cud XX wieku

„Radość dla gospodyni”.
Nowo wynaleziony aparat do prania biele-
lizny, „Pracznia Radość” pierze czysto
i nadaje bieliznę miękkości i połysku.
Zużywa mało mydła, w godzinę wypiera
do 200 sztuk bielelizny od najdelikatniej-
szej do najgrubszej. „Pracznia Radość”
niezbędna w każdym domu, bardzo łatwa
w użyciu. W krótkim czasie zdobyliśmy
kilkaset tysięcy zamówień świadczą to i
jej praktyczności i taniości, kosztuje
bowiem tylko 1 rb. 50 kop. Za zalicze-
niem pocztowym o 20 kop. drożej. Zamówienia
adresować: Białystok ulica
Aleksandrowska, fabrykant Urbańczyk,
potrzebni agenci. 4289

Dr. ZOFIA GARLICKA

wyjechala.
Wraca 12-go stycznia. 4546

Inżynier-mechanik

z kilkoletnią praktyką fabryczną
i handlową—energiczny i zdolny
szuka odpowiedniej posady.
Oferty pod „Z C” do Biura
Ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka
Piotrkowska 102.

Poleca na nadchodzące święta

w niebywałym wyborze z dawnych zakupów

WINA, koniaki, likiery, rummy zagraniczne
i krajowe.

WÓDKI Ryskie Wolfszmidta, Sztok-
manshofskie, Rektyfikacji
Warszawsk., Sznajdra i Jankowskiego

PORTER Angielski w 1/4 1/2 3/4

MIODY staropolskie na czas
przedświąteczny, na spiry-
tualniach ustępuje 10%.

Sprzedaż hurtowa i de-
taliczna.

Import
bezpośredni.

Rok założenia
1893.

Bakalie

Owoce
świeże i suszone.

Orzechy

PIERNIKI firm: Wró-
blewskiego

G. Weeseego, Złotego Uła
i kaliskie.

KAWIOR Astrachański
Cesarski.

RYBY wędzone, co 3-ci dzień nad-
chodzą świeże. Wielki asor-
tyment towarów kolonialnych i delikatesów
po cenach niskich, stałych. 4207

UWAGA! dla koneserów koniak firmy Boule-
stin z roku 1900, 1865, 1842 i 1810 r., towar bez
konkurencji. Import towarów bezpośredni.

JOZEF WOLSKI Piotrkowska Nr. 3 telef. 11-53.
Firma egz. od 1893 filii obecnie nie posiadamy.

Doktor Władysław DUNIN-WĄSOWZIC

naczelný lekarz 3765
szpitala Anny Maryi, przyjmuje
chorych codziennie od 4 do 6-ej.
Widzewska 104 za Nawrot

Ogólnie znana
lecznica zębów
lek. dent. H. Pruss

145 Piotrkowska 145
na przeciw Ewangelickiej. 2931

Nadzwyczaj tania WYPRZEDAŻ
KOŁNIERZY I MUFEK
w **LEPSZYCH GATUNKACH**
E. AJEER
ulica Piotrkowska № 9.
MAGAZYN KAPELUSZY.
Reperacje szybko i tanio. 4538

Dr. Wacław Bernard

choroby weneryczne, dróg mo-
czowych i skóry. Spacerowa
40 przy Andrzeja (9—1 i 5—8).

Dr. H. Sadowski

Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętr-
nymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 10—11 rano i od 4
o 6 po poł. Telef 23-10. 2537

Dr. A. S. Tenenbaum

Piotrkowska № 145, tel. 24-16.
Choroby wewnętrzne, żołądka i
kiszki. 3788
Przyjmuje od 8-ej do 9-ej rano i od 5-ej
do 7-ej po południu.

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne
moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9^{1/2}, do 11-ej i od
5—8. W niedzielę i święta od 9^{1/2}
do 12-ej. Telef 26—25. 507-r

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 3.
Specjalista chorób skórnych,
wenerycznych, (stosuje 606), ko-
smetyki lekarskiej (włosy, twarz,
etc). 1117

Młody, energiczny

3742
i uzdolniony biuralista z ta-
dnym charakterem pisma,
obeznany z rachunkowa-
nością handlową, poszukuje
zaraz odpowiedniego zajęcia na
stałe lub na godziny. Wynaga-
nia bardzo skromne. Oferty w
Adm. Rozwoju sub „Pracow.ty”.

MARKI rosyjskie
jubileu-
szowe stemplowane ty-
siące od 1—14 kop. rb.
2.— kupuje introligator-
nia i fabryka kotylionów
Łódź, ul. Lipowa № 80.

„Cyrkon”
Fabryka lamp elektrycznych
WARSZAWA
Nowowiejska № 7
Telefon 60-81. 2787

WŁ. JANISZEWSKA
Przejazd № 16 (naprzeciw placu
„Cyklistów”).
GALANTERYA
DAMSKA i MĘSKA.
Na święta sklep zaopatrzony w różne przedmioty.
Wybór koszul męskich i krawaty. :: Nadeszły ciepłe rzeczy.

— Egzystująca od lat 22 —
Pracownia haftów
i znaczenia bielelizny
B. MAZURKIEWICZOWEJ
Przejazd 16 — m. 24.
Poprzednia oficyjna, 2 piętro.
- Przyjmuje się uczennice. -